

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโรงเรียน และเปรียบเทียบเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 7 กลุ่มด้วยกัน ประกอบด้วย

1. ผู้แทนผู้ปกครอง	จำนวน	782 คน
2. ผู้แทนศิษย์เก่า	จำนวน	782 คน
3. ผู้แทนครู	จำนวน	782 คน
4. ผู้แทนองค์กรในชุมชน	จำนวน	782 คน
5. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	782 คน
6. ผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน	1,564 คน
7. ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	391 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2545 โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ทำการสำรวจประชากรที่ใช้ในการวิจัยโดยขอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนโรงเรียนพร้อมทั้งรายชื่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2544

2. ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 90) เริ่มจากการสุ่มอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยคิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนอำเภอทั้งหมดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 8 อำเภอ

3. ในแต่ละอำเภอที่สุ่มมาได้ ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอ อำเภอละ 4 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 32 โรงเรียน

4. สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริงของการวิจัยด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 480 คน แยกเป็น 7 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. ผู้แทนผู้ปกครอง	จำนวน 64 คน
2. ผู้แทนศิษย์เก่า	จำนวน 64 คน
3. ผู้แทนครู	จำนวน 64 คน
4. ผู้แทนองค์กรในท้องถิ่น	จำนวน 64 คน
5. ผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน 64 คน
6. ผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน 128 คน
7. ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน 32 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) และเติมคำมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบวัดเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความหมายและองค์ประกอบของเจตคติ
2. นำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้มาสรุปเป็นกรอบโครงสร้างของเจตคติ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ 1. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความเชื่อ

2. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับความรู้สึกร และ 3. องค์ประกอบด้านท่าทีพฤติกรรม จากนั้นสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโรงเรียน ตามองค์ประกอบแต่ละด้านจำนวน 52 ข้อ ในตอนที่ 2 นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ท (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 107) ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
4 คะแนน หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
ระดับเห็นด้วย
3 คะแนน หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
ระดับไม่แน่ใจ
2 คะแนน หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
ระดับไม่เห็นด้วย
1 คะแนน หมายถึง	ตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยปริญญาโท สาขาพฤติกรรมศาสตร์หรือจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการความสอดคล้องกันของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้เพื่อเป็นการตรวจสอบความตรง (Validity) ตามเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 นายบุญสืบ หาสน์ศรี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3.2 นายพิชัย ก้อนนาค	หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
3.3 นายสมหมาย ปลื้มญาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล
พระนครศรีอยุธยา
3.4 นายวีระ แก้วแหวน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชุมพลนิกายาราม
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะอิน
3.5 นายสำเร็จ ศรีอำไพ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภพระนครศรีอยุธยา

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ใช้ในการวิจัยเพื่อ

4.1 วิเคราะห์หาคุณภาพของข้อคำถามแต่ละข้อ (Item Analysis) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ (Item Score) กับคะแนนรวม (Total Score) เมื่อพบว่าคะแนนรายข้อใดมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยเก็บคำถามข้อนั้นไว้ และเมื่อพบว่าคะแนนรายข้อใดไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยตัดตัวคำถามข้อนั้นทิ้ง ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าคะแนนรวมข้อทุกข้อมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวม

4.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นได้ของแบบสอบวัดเจตคติทั้งฉบับ โดยใช้การคำนวณค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (ถ้วน และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-171) โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าความเชื่อมั่นเกณฑ์ที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (วิเชียร เกตุสิงห์. 2541 : 50) ซึ่งเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ .93 ซึ่งแสดงว่ามีความเชื่อมั่นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในการจัดทำหนังสือขอความร่วมมือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่มีโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยขอความร่วมมือโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจัดส่งแบบสอบถามให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรวบรวมส่งหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

5. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามจากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

6. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 480 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS For Window Version 10 ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นกับจำนวนข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครีอนบาค เท่ากับ .93

2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลที่ใช้ศึกษาสำหรับการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามรายข้อดำเนินการ ดังนี้

ประเมินระดับคะแนนเจตคติของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. ทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variances) และหากพบว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นคู่ต่อ (Post Hoc Analysis) ด้วยวิธีการของเกมส์-โฮเวลล์ (Games-Howell) ทั้งนี้เนื่องจากการทดสอบตามวิธีการของเกมส์-โฮเวลล์ (Games-Howell) เป็นวิธีการที่ไม่ต้องมีข้อสันนิษฐาน (Assumption) เรื่องค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มจะต้องเท่ากัน (Homogeneity of Variances) นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น ๆ แล้ว วิธีการของเกมส์-โฮเวลล์ (Games-Howell) มีความไว (Sensitive) มากกว่าวิธีการอื่น ๆ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows Version 10.

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4